

Literatuur over heggen, houtwallen en andere lijn- of strookvormige landschapselementen

door Steven H. van den Brand

Wetende, dat het vaak veel moeite kost om de reeds bestaande literatuur over een bepaald onderwerp bijeen te krijgen, geven we hier voor de lezers die zich in dit onderwerp willen verdiepen nog een keuze uit de literatuur die wij bij de voorbereiding van dit nummer tegenkwamen. Bij de keuze en indeling hanteerden wij het criterium, dat de literatuur belangwekkende achtergrondinformatie dan wel praktische suggesties moet bevatten voor eigen veldbiologisch onderzoek en eventueel vrijwillig landschapsbeheer in KNNV-afdelingen en -werkgroepen. Een belangrijk deel van de aangegeven boeken en artikelen kan men met wat geduld en volharding wel via de openbare bibliotheek bemachtigen. Rapporten van veldbiologisch onderzoek e.d. worden gewoonlijk niet of onder bepaalde condities uitgeleend. Men kan dergelijke rapporten echter inzien in de bibliotheken van de verschillende instituten van universiteiten en hogescholen, Staatsbosbeheer of het Rijksinstituut voor Natuurbeheer.

Cultuurhistorische & geografische informatie

BOUWER, K., 1970. Cultuurlandschapsvormen aan de westzijde van het Drents plateau. Diss. R.U. Groningen.

BIJHOUWER, J. T. P. (Bew. T. A. M. van Keulen & I. T. Klaassen), 1977. Het Nederlandse landschap. Amsterdam.

HAGENS, H., 1974. Houtsingels, hagen en houtwallen. In: Jaarboek Twente 1974: 49-54.

HAM, R. I. J. M. VAN DER & J. A. M. E. IDING, 1971. De landschapstypologie naar visuele kenmerken; methodiek en gebruik. Wageningen.

HARTKE, W., 1951. Die Heckenlandschaft. Der geografische Charakter eines Landeskulturproblems. Erdkunde, Band V. Geogr. Inst. Univ. Bonn.

HOOPER, M. D., 1970. Hedges and history. New Scientist 48: 598-600.

HOOPER, M. D., 1971. Hedges and local history. In: Hedges and Local history. Standing Conf. for local History.

KEUNING, H. J., 1946. De historisch-geografische landschappen van Nederland. Gorinchem.

KLAASSEN, H. P., 1961. Het heggenlandschap in Europa. Natuur en Landschap 15(3): 80-90.

LAMBERT, A. M., 1971. The making of the Dutch landscape, an historical geography of the Netherlands. Londen.

NOOREN, M. J., 1975. De geschiedenis van heggen, houtwallen en andere omheiningen in Nederland; in samenhang met hun functie en landschappelijke situatie. (Doc. scriptie) K.U. Afd. Gesch. v.d. biologie. Nijmegen.

NJISING, B., 1974. Het verlies aan houtwallen. Een onderzoek naar de afname van houtwallen, houtranden en aarden wallen gedurende de periode 1896 tot 1973 in de ruilverkaveling Grollo-Schoonlo. (stencil) L.H. Wageningen.

SIEBELS, G., 1954. Zur Kulturgeographie der Wallhecke. Ein Beitrag zur Lösung des Heckenlandschaftsproblems auf Grund kulturgeographischer Untersuchungen im Kreise Aurich (Ostfriesland). Leer.

SLICHER VAN BATH, B., 1960. De agrarische geschiedenis van West-Europa. Utrecht.

SLICHER VAN BATH, B., 1978. Bijdragen tot de agrarische geschiedenis. Utrecht.

VISSCHER, H. A., 1969. Het Nederlandse landschap, 'n typologie t.b.v. het natuurbeheer. Utrecht.

VISSCHER, H. A., 1975. De Nederlandse landschappen, deel I en II. Utrecht.

YPMMA, Y. N., 1969. Van woeste onlustgronden in de Friese Wouden. It Beaken 31: 37-48.

Voorts vind men soms belangwekkende informatie in publicaties op het gebied van streekhistorie, volksleven en geografie, reisverslagen e.a.. Ook oude kaarten en dan met name de verschillende edities van de topografische kaarten, die men kan raadplegen bij verschillende wetenschappelijke instituten en waarvan men bij de Topografische Dienst (Westvest 9, Delft) Xerox-kopieën kan bestellen, verschaffen ons veel informatie over de wording van de verschillende landschappen.

Oecologie, plantengroei en dierenwereld

Algemene informatie

ALLEIJN, W. F. e.a., 1980. Houtwallen in het boerenland, Reeks Natuur en Milieu nr. 14. 's Graveland.

CMRS, 1976. Les bocages, histoire, ecologie, économie. CMRS, ENSA et Univ. de Rennes.

ELTON, C. S., 1958. The ecology of invasions by animals and plants. London.

ELTON, C. S., 1966. The pattern of animal communities. London.

FUCHS, G., 1969. Die ökologische Bedeutung der Wallhecken in der Agrarlandschaft Nordwestdeutschlands, am Beispiel der Käfer. Pedobiologia 9: 432-458.

HEUBROEK, H. M., 1973. De meidoorn als levend, bloeiend, besdragend prikkeldraad. Ned. Bosb. Tijdschrift 45(11): 317-320.

HOOPER, M. D. & M. W. HOLDGATE (Eds.), 1970. Hedges and hedgerow trees. Monks Wood-Symp. no. 4.

LEEUWEN, C. G. VAN, 1973. Over de spontane groei van meidoorns. Ned. Bosb. Tijdschrift 45(11): 312-316.

LEEUWEN, C. G. VAN & H. DOING KRAFT, 1959. Landschap en beplanting in Nederland. Wageningen.

LEWIS, T., 1969. The diversity of the insect fauna in a hedgerow and neighbouring fields. J. appl. ecol. 6(8): 453.

LINDE, R. J. VAN, 1949. Over houtwallen. In: In het voetspoor van Thyse, een reeks bijdragen over veldbiologie, natuurbescherming en landschap: 112-128. Wageningen.

LONDO, G., 1979. Hagen, houtwallen, houtsingels en bomenrijen. In: Levensgemeenschappen (R.I.N.-Publ.): 237-246. Wageningen.

MAC'ARTHUR, R. H. & J. W. MAC'ARTHUR, 1961. On bird species diversity. Ecology 42: 594-598.

MAC'ARTHUR, R. H. & E. O. WILSON, 1967. The theory of island-biogeography. Princetown.

MUNNS, E. W., 1947. Shelterbelts are more than trees. American Forest 53: 248-250.

OPDAM, P., 1978. Biogeografie van eilanden en de betekenis ervan voor de landschapsoecologie. Werkgemeenschap Landschapsoecologisch Onderzoek 5(4): 6-12.

POL, J. VAN DEN, G. STAM & P. VAN DER VET, z.j. (1977?). Een onderzoek naar mosvegetaties op houtwallen in het Kromme Rijngebied en de Utrechtse heuvelrug nabij Doorn in samenhang met hun milieufactoren. Doct. Verslag R.U. Utrecht.

POLLARD, E., M. D. HOOPER & H. N. MOORE, 1977. Hedges. (Collins) London.

(Opm.. 'n Zeer bruikbare inleiding tot dit onderwerp, zowel door de voortreffelijke tekst als de zeer uitvoerige literatuuropgave met o.a. detailstudies van de auteurs.)

SARIS, F., 1979. Biogeografie van eilanden. De betekenis van lijnvormige begroeiingen voor het natuurbeheer. Het Vogeljaar 27(5): 260-265.

SLOOTEN, H. W. VAN, 1960. Houtwallen. Interne voorlichting S.B.B. 6(5): 1-11.

TISCHLER, W., 1948. Biozonotische Untersuchungen an Waldhecken. Zoöl. Jb. Abt. Syst. Okol. u. Geogr. 77: 284-400.

TISCHLER, W., 1958. Synökologische Untersuchungen an der Fauna der Felder und Feldgebüsche. Zeitschr. Morph. u. Ökologie. Tiere 47: 54-114.

TISCHLER, W., 1959. Gegenseitige Beeinflussung der Fauna von Feldern und Feldgehölzen. Verh. IV. Int. Pflanzenschutz Kongress Hamburg 1957. Band I: 1021-1023.

TISCHLER, W., 1961. Die Hecke als Lebensraum für Pflanzen und Tiere unter besonderer Berücksichtigung ihrer Schädlinge. Erdkunde Band V: 125-132.

TUXEN, R., 1952. Hecken und Gebüsche. Mitt. Geogr. Ges. Hamburg 50: 85-117.

VRIEZE, J. DE, 1979. Heggen en houtwallen. Het Vogeljaar 27(5): 206-212.

VRIEZE, J. DE, 1979. een lijnvormige begroeiing als

ecosysteem. Het Vogeljaar 27(5): 250-254.

VRIEZE, J. DE & J. TAAPKEN, 1969. Literatuurlijst over heggen, houtwallen en windschermen. Het Vogeljaar 27(5): 271-274.

WEELDEREN, A. W. H. VAN, 1965. Heggen, houtwallen en windschermen. Biologische en houtteeltkundige aspecten. (stencil) L.H. Wageningen.

WEINZEL, H., 1962. Merkblatt über den Schutz der Hecken und Feldgehölze. Schutzgemeinschaft Deutscher Wald.

WESTHOFF, V. & A. J. DEN HELD, 1975. Plantengemeenschappen in Nederland. Hoogwoud/Zutphen.

WITTIG, R., 1976. Die Gebüsch- und Saumgesellschaften der Waldhecken in der Westfälischen Bucht. Abh. Landesmus. f. Naturk. Münster i. Westf. 38. Münster.

ZIMMERLI, E., 1971. Schutz von Hecken, Feld- und Ufergehölzen. Künigoldingen.

Informatie over Nederlandse lijn- of strookvormige landschapselementen

BEEKMAN, F. et al., 1977. Tussen duin en polderland-schap, flora en fauna van de Schouwse Binnenduinen. Sterna-voorz. '77.

BLOM-VAN TEYN, M. VAN, 1967. Enkele houtwallen in de Gelderse Vallei, een onderzoek naar hun minimum-areaal. (stencil) L.H. Wageningen.

BOKDAM, J. & A. SMIT, 1979. Behoud en beheer van heggen en houtwallen in Noord-Brabant. Het Vogeljaar 27(5): 254-260.

BOXSEM, W., 1972. Windsingelonderzoek in de kop van Noord-Holland. Ned. Bosb. Tijdschr. 44(5): 109-119.

BRONS, H. A. & M. C. H. VAN DER MEULEN, 1954. Vegetatiekundige opnamen van de heggen in het landschap rond Gendringen. Wageningen.

BUITENHUIS, A. & G. J. GERRITSEN, 1979. Het gebruik van elementaire landschapsgegevens bij broedvogelonderzoek. Het Vogeljaar 27(3): 111-117.

DIELEMAN, P., 1970. De heggen in de Goesse Poel. (stencil) R.U. Utrecht.

DIEMONT, M. C. & R. E. VAN MAARLE, 1978. Graften in Zuid-Limburg. Doct. Verslag Inst. Syst. Plantk. R.U. Utrecht.

DIEMONT, W. H. & W. VAN DE WESTERINCH, 1978. Graften in Zuid-Limburg: groen of kaal, levend of verdwijnend. Tijdschrift Kon. Ned. Heidemij. 89(3): 99-107.

FOKKEMA, J., 1976/77. De boswallen in de gemeente Ooststellingwerf (Rapp. Dienst Openb. Werk.). Oosterwolde.

FOKKEMA, J., 1979. Houtwallen. Vanellus 32(1): 31.

GERRITSEN, A., 1973. Heggen en houtwallen. Biol. betekenis en biologische effecten op het aangrenzend cultuurland. (Doct. scriptie) R.U. Utrecht.

GERRITSEN, G. J., 1979. Twente. Broedvogels van begroeiingslijnelementen. Relatieonderzoek tussen de structuur van begroeiingslijnelementen en de aanwezigheid van broedvogels in de omgeving van Saasveld en Weerselo. (stencil) P.P.D.- Overijssel. Zwolle.

GERRITSEN, G. J., 1979. Onderzoek naar broedvogels

van begroeiingslijnelementen in Twente. Het Vogeljaar 27(5): 231-239.

CRONEMAN-VAN DER HOEVEN, A. C., 1967. Een onderzoek naar het vegetatiekundig minimumareaal van enkele hagen en houtwallen. (scriptie) L.H. Wageningen.

GROTENHUIS, J. & W. PEN, 1974. Inventarisatie hekkenlandschap de Wildwallen (werkd. RIJP nr. 1974-353 Bb.w.). Lelystad/Kampen.

GROTENHUIS, J., R. KWAK, R. LANJOUW & A. SCHOTMAN, 1979. Broedvogelinventarisatie Woold-Winterswijk (publ. VWG. Z.O.-Achterhoek). Aalten.

HAENTJES, B. J. & VAN BERGEN, 1977. Een inventarisatie van de herpetofauna van de Groeningse en Vortumse Bergjes en het Maasheggengebied ten oosten daarvan. K.U. Nijmegen.

HEESSEN, H. J. L. & J. M. GLEICHMAN, 1974. Tuinwallen op Texel. De Levende Natuur (11/12): 255-265.

HEIDE, G. VAN DER, 1962. Tuinwallen op Texel. Toeristenkampioen 25(2): 45-46.

HEIDE, G. VAN DER, 1962. Om het behoud van de laatste tuinwallen. Land en water 6(2): 56-57.

HERMES, L. C. M., 1976. Groene beken in Limburg. Groen nr. 7: 203-208.

HOEKSEMA, K. J. & V. MEESTER-MANGER CATS, 1977. Wildwallen en houtwallen. Bosbouw. Tijdschrift 49(11): 334-338.

HOUTE-DE LANGE, S. M. TEN, 1977. Rapport van het Veluwe-onderzoek. Wageningen.

JONG, G. DE et al., 1976. Maasheggen, een doorn in het oog? HBCS-Velp/CD-Tilburg.

JONG, H. DE & E. P. R. POORTER, 1972. Biologisch onderzoek in het hekkenlandschap Larsen. (Nota RIJP x/72/353) Lelystad/Kampen.

KWAK, R. et al., 1977. De functie van het ruilverkavelingsgebied Winterswijk-West voor vogels. (publ. VWG. Z.O.-Achterhoek) Aalten.

KWAK, R. & J. GROTENHUIS, 1979. Biotopkeus van broedvogels in de Achterhoekse houtwallen. Het Vogeljaar 27(5): 239-250.

LONDO, G., 1967. Veldbiologisch rapport over het Maasheggenlandschap en het reservaat Groeningse en Vortumse Bergjes. (RIVON). Leersum.

LONDO, G., 1968. De Maasheggen, botanisch bekeken. De Levende Natuur 71: 241-245.

MORZER BRUINS, M. F., 1955. Een grote krekeltzanger in een Terschellinger elzenwal. De Levende Natuur 58(11): 221-224.

NELEMANS, M., 1979. De biologische betekenis van houtsingels in Zuidelijk Westerkwartier, in het bijzonder voor loopkevers. Verslag R.U. Groningen.

NIEUWENHUIS, W. & B. VAN ARKEL, 1978. Beheer en behoud van houtwallen. Houtwallenonderzoek in de Utrechtse Vallei. P.W.- Utrecht/HCBS- Velp.

PEETERS, J. C. H., z.j., Verslag van het hekkenonderzoek in het oostelijk deel van de polder 'De Breede Watering Bewesten Iersee in 1968 en 1969.' (scriptie afd. Natuurbehoud) L.H. Wageningen.

PHILIPPI, A. Q. & G. M. WIEGERS, 1973. Een onderzoek naar de flora en fauna in het wallenlandschap van een deel der gemeente Steenwijk en een kritische bestudering van de uitbreidings- en ruilverkavelingsplannen

voor zover zij betrekking hebben op dit landschap. Steenwijk.

RODING, G. M., 1974. Onze houtwallen. In: Jaarboek Twente 1974: 46-48.

RODING, G. M., 1974. Planten- en dierenleven in de houtwallen. In: Jaarboek Twente 1974: 58-62.

ROELEVINK, B., 1960. Rapport over de plannen van een aan te leggen hekkenlandschap in Oostelijk Flevoland. Kampen.

ROELEVINK, B., 1970. Rapport over de betekenis van hekkenlandschappen. Kampen.

RIJKSDIENST IJSSELMEERPOLDERS, 1972. Biologisch onderzoek in het hekkenlandschap de Wildwallen. RIJP-nota x/72/491. Lelystad/Kampen.

SCHIMMEL, H. J. W., 1955. De Drentse Beekdalen; III. De bosresten en houtwallen. De Levende natuur 58(6): 105-111.

SCHOTSMAN, N., 1976. De Hege Diken. Oecologie en Beheer van houtwallen in de gemeente Achtkarspelen en Tietjerksteradeel. Rapport Cons.-Natuurbehoud. S.B.B.-Friesland nr. 4. Leeuwarden.

SCHOTSMAN, N., 1979. Houtwallen in Noordoost-Friesland. Het Vogeljaar 27(5): 212-216.

SCHOTSMAN, N. & H. J. DURING, 1977. Houtwallen in Friesland: oecologie en beheer. Bosbouwkundig Tijdschrift 49(11): 320-327.

SLOB, G. J., 1974. De vogelstand en andere biologische waarden in het toekomstige hekkenreservaat nabij Nisse. De Levende Natuur 77(5): 105-118.

SLOB, G. J., 1979. Het Zuidbevelandse hekkenlandschap. Het Vogeljaar 27(5): 226-231.

SMITTENBERG, J. C., 1978. Milieukartering Drenthe 1974-1978. I. Assen.

SOET, F. DE et al., 1974. De waarden van de uiterwaarden. Een milieu-kartering en -waardering van de uiterwaarden van IJssel, Waal en Maas. Natuur en Landschap 28(3/4): 245-282.

SOET, F. DE et al., 1976. De waarden van de uiterwaarden. (R.I.N.) Wageningen.

TANIS, J. J. C. & M. F. MORZER BRUINS, 1971. De vogelbevolking van de Groeningse en Vortumse Bergjes en het aangrenzende Maasheggenlandschap. De Levende Natuur 74(3): 51-56.

VERWISE, H. J., 1979. De Maasheggen. Limburgs Landschap 22(6): 22-23.

VISSER, D., 1979. De Maasheggen en haar vogels. Het Vogeljaar 27(5): 216-226.

VOO, E. E. VAN DER, 1968. Landscheidingen, polder- of houtkaden in de Stichts-Hollandse waarden en polders. De Levende Natuur (71/4): 73-82.

VOORTMAN, R., 1977. De houtwallen in het landschapsonderzoek van Enschede. Bosbouwkundig Tijdschrift 49(11): 327-334.

VRIEZE, J. DE, 1978. De Maasheggen. Publ. Studiegroep Maasheggen, Nijmegen.

ZONDERWIJK, P., 1955. De Maasheggen te Vierlingsbeek. De Levende Natuur 58: 144 e.v.

Landbouw en natuur- en landschapsbehoud

ALGRA, S., 1976. Landschap, landbouw en natuur. Plan 8/9: 40-44.

ALTENA, H. J., 1978. De invloed van beplantingsstroken op de productie van het aangrenzende grasland. *Bedrijfsontwikkeling* 9(9):751-753.

ANDERSON, M. L., 1956. The ecological approach to shelterbelt formation and the planned use of land. Proc. & pap. 6th Techn. Meeting I.U.C.N. (Edinburgh, 1956) London.

BERGH, E., 1956. Shelterbelts in cleared landscapes. Proc. & pap. 6th Techn. Meeting I.U.C.N. (Edinburgh, 1956) London.

BERG, J. VAN DEN, J. VAN DE WEERD & J. RUITER, 1979. De verhouding landbouw-landschap-natuur in het Maasheggenlandschap. Wageningen.

BOS, L., 1973. De betekenis van de wilde vegetatie voor het optreden van ziekten en plagen in land- en tuinbouwgewassen. *Landbouwkundig Tijdschrift* 85: 25-34.

GERRITSEN, A., 1973/75. Heggen en houtwallen. Biologische betekenis en biologische effecten op het aangrenzende cultuurland. (stencil) R.U. Utrecht.

KWAK, R. et al., 1977. De functie van het ruilverkavelingsgebied Winterswijk-West voor vogels. (publ. VWG Z.O.-Achterhoek). Aalten.

LINDE, R. J. VAN DER, 1951. The Problem of the woodplantings between cultivated fields. (Diss.) Arnhem.

LINDE, R. J. VAN DER, 1958. Het probleem van de houtopstanden in het cultuurlandschap. (Lit. overzicht Centr. Landb. doc. nr. 21). Den Haag.

LINDE, R. J. VAN DER, 1963. De invloed van beschutting op de opbrengst van land- en tuinbouwgewassen in Nederland. *Landbouwk. Tijdschrift* 75: 964-983.

MEIJNEKE, C. A. R., 1972. Perevuur en zijn verspreiding. *Gewasbescherming* 3(6):126-137.

MINISTERIE VAN LANDBOUW EN VISSERIJ, 1975. Nota relatie tussen landbouw- en landschapsbehoud. (Tweede kamer, zitting 1974-1975; 13285 nrs. 1 en 2).

MINISTERIE VAN LANDBOUW EN VISSERIJ, 1977. Beschikking Beheersovereenkomsten (Staatscourant 1977, nrs. 107 en 214, dd. 6 juni 1977, resp. 2 nov. 1977).

MOLENAAR, J. G. DE, 1980. Bemesting, waterhuishouding, intensivering in de landbouw en het natuurlijk milieu. Rijksinstituut voor Natuurbeheer. Leersum.

REINDS, G. H. & A. K. VAN HEMERT, 1968. Kantverliezen op bouw- en grasland in het zuidelijk zandgebied. *Nota I.C.W.* 468. Wageningen.

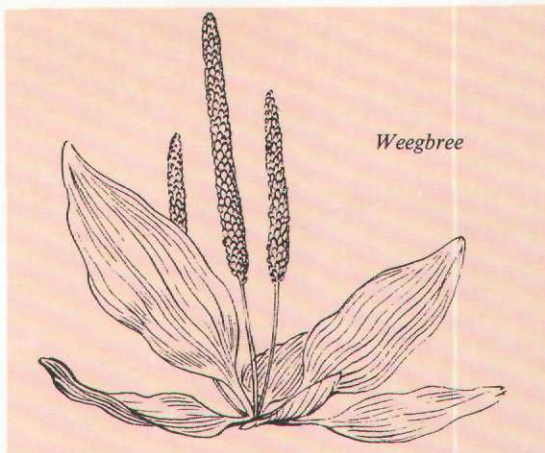
REINDS, G. H. & A. K. VAN HEMERT, 1975. Bedrijfs-economische gevolgen van beperkingen op de exploitatie-mogelijkheden van grasland in natuurgebieden. *Nota I.C.W.* 842. Wageningen.

RIGHOLT, J. W., 1974. Arbeidsbehoeften, machinekosten en productieomvang van de landbouw in relatie tot de landinrichting. *Nota I.C.W.* 839. Wageningen.

SOLLTNER, D., 1977. L'arbre et la haie, pour la production agricole, pour l'équilibre écologique et le cadre de vie rurale. Coll. Sciences et techniques agricoles. Saintes. Gemmes-sur-Loire, 4900 Angers (France).

SPRIK, J. B., 1974. Het effect van windbeschutting op landbouwgewassen in Nederland (Lit. studie). *Nota I.C.W.* 820. Wageningen.

TISCHLER, W., 1961. Gedanken über Agrarökologie

Weegbree

und Landschaftschutz. *Natur und Landschaft* 36: 79-81.

WEELDEREN, A. H. W. & C. J. M. SLOET VAN OLD-RUITENBORGH, 1968. Houtwallen een onkruidhaard? *Ned. Bosb. Tijdschr.* 40(10): 361-370.

WEYDEN, W. J. VAN DER et al., 1977. Het dilemma van de nationale landschapsparken. Naar een nieuwe visie op landbouw en landelijk gebied. (Natuur en Milieureeks nr. 9). 's Graveland.

Beheeraspecten

ALLEIJN, W. F. e.a., 1980. Houtwallen in het boerenland. *Reeks Natuur en Milieu* nr. 14. 's-Graveland.

ASJES, J. P., 1977. Kosten en beheeraspecten van het handhaven van houtwallen. Velp.

BOMENSTICHTING, 1979. Houtwallen, beheer en onderhoud. *Informatiebladen* 25 en 25a.

BOSCH, P. P., 1977. Onderhoudsregelingen voor natuur- en landschapselementen in Twente. *Tijdschr. K.N.H.M.* 87: 161-167.

ILLNER, K. & K. D. GANDERT, 1956. Windschutzhecken-Anlage-Pflege-Nutzung. Weimar.

JAGER, K. & N. A. LEEK, 1976. Bosbouwkundige principes bij het ontwerpen van beplantingen buiten bosverband.

LANDELIJK OVERLEG VRIJWILLIG LANDSCHAPS-BEHEER, 1979. Vrijwillig natuur- en landschapsbeheer in Nederland. Beleidsnota.

LONDO, G., 1979. Hagen, houtwallen, houtsingels en bomenrijen. In: *Levensgemeenschappen*. (R.I.N. Publ.): 237-246. Wageningen.

MINISTERIE VAN LANDBOUW EN VISSERIJ, 1977. Beschikking beheersovereenkomsten. (Staatscourant 1977, nrs. 107 en 214, dd. 6 juni '77, resp. 2 nov. '77).

SOLLTNER, D., 1978. Planter des haies, brise-vent, bandes boisées à base de feuilles en mélange; une methode, des exemples. Coll. Sciences et techn. agricoles, Saintes Gemmes-sur-Loire, 4900 Angers. (France).

WIGBELS, V. L., 1977. Aanleg en beheer van heggen in Flevoland. RIJP, Lelystad/Kampen.